

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 208/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att främja export av kärnkraftskompetens

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 208/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Atte Harjanne /gröna:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att främja exporten av finländsk kärnkraftskompetens och den ansvarsfulla användningen av kärnkraft ute i världen?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Regeringen främjar internationaliseringen av finländsk kärnkraftskompetens och ansvarsfull användning av kärnkraft i världen på många sätt och kommer att göra det även i fortsättningen. Finland har spetskompetens inom bland annat driften av kärntekniska anläggningar, kärnfjärrvärme och slutförvaring av använt kärnbränsle.

Regeringen satsar starkt på den internationella synligheten av vår kärnkraftskompetens. Regeringen har på ministernivå presenterat vår kompetens för beslutsfattare på hög nivå under besök i olika målländer samt för internationella gäster i Finland. Finland ordnar tillsammans med Sverige ett internationellt Nuclear Investment Summit-möte på hög nivå inom området kärnenergi i Stockholm i oktober 2025. Miljö- och klimatministern har tillsammans med ministern som ansvarar för Sveriges energiärenden bjudit in branschledande aktörer till evenemanget.

Regeringen arbetar också aktivt inom till exempel EU, IAEA och OECD för att finländsk ansvarsfull kompetens av hög kvalitet ska uppmärksammas och erkännas globalt. Detta inkluderar bland annat aktivt deltagande och presentation av kompetens på ministermöten och andra tillställningar. Internationella aktörer bjuds också in till Finland för att bekanta sig med vår kompetens.

Arbetet med att internationalisera affärsverksamheten utförs i flera olika statsförvaltningsorganisationer, varav de viktigaste är utrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet och Business

Finland. Dessutom främjar Finnvera och NTM-centralerna företagens exporthandel med sina egna verktyg.

Utrikesministeriets och ambassadernas roll som marknadsöppnare och givare av politiskt stöd är mycket väsentlig, särskilt i länder där ansvarsfull användning av kärnkraft är förknippad med framtida möjligheter och behov. Detta arbete kommer att förstärkas i fortsättningen även av Team Finland – ett utlandsnätverk för vilket regeringen har fastställt att Business Finlands utlandsnätverk ska bli en del av utrikesministeriets verksamhet från och med början av 2026. Verksamheten i utlandsnätverket grundar sig starkt på strategiska val samt efterfrågans- och behovsorientering, så kärnenergirelaterad verksamhet bedrivs mest där branschens behov är mest betydande.

Bland myndigheterna inom kärnenergibranschen samarbetar arbets- och näringsministeriet, Strålsäkerhetscentralen och statsbolaget STUK International Oy aktivt med sina motparter för att genomföra ansvarsfull och fredlig kärnenergianvändning på ett säkert sätt. Det internationella myndighetssamarbetet omfattar också mer officiella former, till exempel har arbets- och näringsministeriet undertecknat samförståndsavtal (MOU) med bland annat de ministerier som ansvarar för energiärenden i Förenta staterna och Storbritannien. Kärnenergibranschen är en starkt reglerad bransch och därför kan det internationella samarbete som myndigheterna gör också ses som en främjare av handel och kommersiellt samarbete.

I grund och botten är det finländska företag som är de praktiska aktörerna inom den internationella affärsverksamheten. För dem är det viktigt att nätverka internationellt och delta i mässor, konferenser och samarbetsprojekt inom branschen. I Finland har det också ordnats internationella konferenser av hög kvalitet inom branschen, i vilka regeringens representanter har deltagit på hög nivå.

Detta arbete faciliteras utmärkt av till exempel branschorganisationen Finnuclear och företag inom branschen. Regeringen betonar vikten av ett smidigt samarbete mellan den privata och den offentliga sektorn vid genomförandet av åtgärder för internationalisering av kärnenergikompetens.

Exporten inom kärnkraftsbranschen är inte begränsad till försäljning av teknik, utan omfattar även export av experttjänster, utbildning och konsulttjänster. Finländska forskningsinstitut och högskolor kan erbjuda utbildningsprogram, forskningstjänster och kompetensöverföring, vilket stärker Finlands ställning som en pålitlig och ansvarsfull partner. Regeringen har under denna regeringsperiod satsat avsevärt på att främja forsknings- och utvecklingsverksamheten inom området kärnenergi.

För att möjliggöra en ambitiös internationalisering av kärnenergikompetens och främja en ansvarsfull användning av kärnenergi i världen måste riksdagen anvisa tillräckliga resurser för verksamheten. Dessutom behövs det även i fortsättningen ett nära samarbete mellan regeringen och näringslivet för att åtgärderna ska vara effektiva.

Helsingfors 3.7.2025

Miljö- och klimatminister Sari Multala